НОВА РАДА

Тимчасові умови передплати на 1918 рік.

на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	на 2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	24 р.	16 р.	8 р.

Передплати приймаються тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА. ВХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, окрім понеділків і днів після великих свят.

Умови друкування оголошень:
На I сторінці: 3 карб. — коп
На IV „ 1 „ 75 коп
за 1 рядок в 1 шпальту петіта за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки в шп, 1 карб. 75 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год дня

Ціна окремого № у Київі 35 К.
В провінції і на вокзалах 35 К.

№ 161. Вівторок, 10 вересня (28 серпня) 1918 року. № 161.

ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР

Троїцький Дім. В-Васильківська вул.

14 вересня субота 1) „Наталка Полтавка“ 2) „Хорові Народні Співи“ 15-го „Султа“ 16-го „Наливода“ 17-го „Гетьма Дорошенко“ 18-го 1) „Запорожець за Дунаєм“ 2) „На перші гулі“ початок рівно 8 год. веч.

Директор і відп. режис. П. К. Саксаганський.

Літній театр купецького зібрання. Дирекція Колесниченко т-во укр. арт. під орудою ЄЛИСИВА ХМАРА.

12 вересня Бенефіс адміністратора трупи Ф. М. Світлова

Другий Городськ. Театр.

Український Театр під орудою М. Садовського.

14 (1) вересня (сент.) Відкриття зім сезону. Вист. буде: Наталка Полтавка оп. на 3 д. Котляревського 2. МЕДВІДЬ к. на 1 д. А. Чехова. 15-го РЕВИЗОР. 16-го СТРАШНА ПОМСТА. Квитки продаваг. з 10-го вересня н. ст. з 11-2 г. дня і з 5-9 г. веч.

„СОЮЗБАНК“

істнує з 1907 року.

Приймає ріжного роду вкладки і платить од 4% до 6% річних

Вимагаючим готівкою забезпечується видача також готівкою.

Связок з банками по всій Україні, а так само в Москві, Петрограді, Ростові і т. д.

ОПЕРАЦІЇ ПРОВАДЯТЬСЯ од 9½ до 2 дня ІНСТИТУТСЬКА № 3. власний будинок.

8—1057—4

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК

(Українбанк) Хрещатик, 27).

Провадить операції вдень і ввечері, вдень від 9 до 2 годин, у вечері від 4 до 7 годин.

По суботах тільки від 9 до 12 годин дня.

У вечері провадяться операції тільки по біжучих рахунках вкладах і комісових дорученнях.

По біжучих рахунках і вкладах Банк платить від 4½% до 6%.

10—1036—8

Вийшло з друку 5 видання російсько-українського словника

П. і П. Терпило

Склад видання: Київ, Львівська 40 вища початкова школа.

2—0982—2

Великий Словник Російсько-Український

в 2-х томах

виходить з друку в кінці вересня. Видання Подільської губ. Народньої Управи.

НАЙПОВНІШИЙ ЗА ВСІ СЛОВНИКИ.

30.000—російських слів.

400—сторінок дрібного але виразного друку, по 2 стовпчики на кожній сторінці (800 сторінок.).

РОЗМІР—велика вісімка.

НАГОЛОСИ на укр. тексті.

ЦІНА—15 руб. за два томи.

ЗНИЖКА 30% при значних замовленнях.

ЗАВДАТОК (половина вартости) присилати на адресу:

Камянець-Под., губ. Каса дрібного кредиту.

10—1085—2

Бахмутська Повітова Народня Управа запрошує інструкторів по народній Освіті. Бажається вища педагогична освіта та практика. Обов'язково потрібується знання Української мови.

Платня 5100 карбованців та 1200 карб. на роз'їзди на рік.

Прохання приймаються до 20 вересня н. ст. ц. року.

1—1097—1

Студ. —матем. (золот. мед.) шукає приватн лекцій. Має гарн. досв. і рекоменд. Вел. Володимірська 63 пом. 1 бачити 5—7 год. вечор.

2—0988—1

Іваненко Василь, учитель з Дрогобиччини просить всіх знайомих товаришів (Кружковців) подати свої адреси. Адресувати належить до редакції „Нової Ради“.

2—0987—1

2 мебльовані кімнати для двох осіб шукаються Звертатись Бульв. Кудрив. 8 пом. 50 Д. Донцов.

1—0985—1

Т-во „Друкарь“ у Київі.

НОВІ КНИГИ:

Л. ГЛІБОВ. Байки . . . . 1 карб. 75 коп.

Л. Н. Короткий підручник німецької мови . . . . . 1 карб. — коп.

СІМОВИЧ. Практична українська граматика . . . . . 10 карб. — коп.

РУСОВА. Підручник французької мови 3 карб. — коп.

3—1098—1

Київ, 10 вересня (28 серпня) 1918 року.

„Остання“ війна. Всі пам'ятають певне як на початку війни лунали розмови про те, що це має бути остання війна, що вона знищить мілітаризм,—звичайно, чужий, — що вона нову прокаже путь людскости. Скептичних голосів тоді майже не було чутно, хоча все йшло на перекір переказаним зараз думкам і пророкуванням. Навпаки, вся Європа наїжилась штиками, всюди видатки на військо пожирали не тільки прибутки, а й стовп державного достатку. І тепер повсюду говорять инше—що війна не тільки пожерла багато добра і крови, але й не буде вона останньою. Вже бо тепер готуються держави, ще не скінчивши однієї війни, до нових заколотів і комбінацій на будуччину.

Мало того—мілітаризм перекинувся з старої Європи й захопив инші сторони. Спершу Азію, далі прийшла черга на Америку. Сполучені Штати північної Америки, по всяких миролюбних деклараціях свого президента, скінчили на тому, що взяли безпосередню участь у війні. Але й на цьому не спинилося. Мілітаризм однієї держави, викликаючи страхи про небезпеку у сусідів, викликає мілітаризацію й їх самих. І вже чутно голоси в південній Америці, що небезпека сунеться з півночі, бо незабаром Сполучені Штати матимуть велику що-до війська перевагу над південною Америкою. А звідси логичний висновок: „треба, щоб південні американські республіки енергійно озброювались, злучилися в одну велику спілку, бо могутні військові морські сили Сполучених Штатів серйозно загрожують Південно-американським республікам“.

Машкару з імперіялістичних сьогочасних держав ще раз зірвано. Показалося вже справжнє обличчя того дволикого Януса, який умів обороняти згоду тільки одним способом — готуючись до війни. І як бачимо, потроху втягає він до своїх планів увесь світ і повертає його на військовий табір, озброєний найстрашнішими вигадками руїнництва й нищення.

Так наслідки має ця „остання“ війна!

Україна, вважай!

Світ бачив досі багато всяких дивовижних річей, але те, про що я маю отсе говорити, мені здається, де кілька сот років вже не мало місця на земній кулі.

Істнували держави з двома—трьома урядами, цілком без урядів, конаючи в анархії, істнували уряди без держав, уряди без народу, уряди без армії і навіть цілі держави без армії...

Але щоб істнувала одна армія, без держави, без уряду і без народу—певно цього ще ніхто не чув.

Прошу не вважати це анекдотом, коли я заявлю, що така армія істнує і, власне, дуже недалеко від України.

Я кажу про „добровольческую армію ген. Алексеєва і Денікина“. У нас суспільність дуже погано орієнтована з приводу цього.

Є якась армія „на Дону“, щось вона робить, з кимось б'ється, а що і як докладно ніхто не знає.

Треба перш усього зазначити, що вся ця „армія“ з Доном нічого спільного не має і навіть майже ворогує.

Складається вона з т. зв. Корниловців, Дроздовців, Грековців і т. и. Командують нею ген. Алексеєв і ген. Денікин, які нікому не підлягають і ніякої відповідальности ні перед ким не несуть. Самі собі пани.

Що за мету вони переслідують? Це нікому не відомо.

Засіб до досягнення цієї мети —боротьба з большевиками.

І цю боротьбу вони провадять справді дуже енергійно. Взяли Тихоріцьку, Катеринодар, Новоросійськ.

Але цілком слушно питає їх газета „Донской Край“ (офіціоз) кажучи (ч. 91):

Вдумчивые люди, проведшіе долгое время въ рядахъ войска предводительствуемаго Алексѣевымъ и Деникинымъ на заданные имъ ясные и опредѣленные вопросы задумываются, отмалчиваются и чего-то не договариваютъ; въ особенности смущаетъ ихъ вопросъ:

— Какая же цѣль вашего наступленія и вашихъ боевъ?

— Борьба съ большевиками—отвѣчаютъ они.

— Позвольте,—возражаетъ вопрошающій,—„но борьба съ большевиками это средство, а я спрашиваю о цѣли“.

— Мы боремся за единство и объединеніе Россіи,—говоритъ доброволецъ и получаетъ на это отповѣдь:

— Честь и хвала вамъ; славное, великое дѣло дѣлаете вы, но вѣдь соединить разсыпавшееся можно только у одного опредѣленнаго мѣста, предмета или лица. Гдѣ же у васъ то знамя, подъ которое вы сзываете русскій народъ? Гдѣ у васъ то лицо, къ которому съ довѣріемъ пойдетъ этотъ народъ и въ которомъ онъ видитъ себѣ гарантію, отдыха, порядка и защиты отъ враговъ внѣшнихъ и внутреннихъ?

И молчитъ доброволецъ:

Він мовчить і хай собі мовчить, а от ми, українці, знаємо, що той хто мовчить, той двох навчить.

І ця мовчанка повинна нас зацікавити.

І власне ось чому.

Хоч як сціпив зуби доброволець, хоч як він мовчить, але у нього часто виривається з рота: „Проклята Україна!“ „Виріжемо Україну!“ „Українці — мерзавці!“ „Самостійная сволочь!“.

Чуючи отаке, мимоволі питаєш себе: Що нас ще очікує від „братнього“ народу, в особах цих добровольців? Певно нічого доброго.

З юридичного і міжнародного боку становище „армії“ доходить ad absurdum. Дону вона не підлягає і не хоче підлягати, Росії—Совдепії теж, Україну не визнає і має вирізувати...

Армія без держави, але з власною дуже інтенсивною політикою...

Але і це було-б півбіди, як би не бажання добровольців всіх почести, „всѣмъ показать Кузькину мать“ і між иншим ця невимовна злість і запеклість проти Української Держави і всього українського.

Обкидують гидотою, набрехують, знущаються. А за що? Запитаєш—ніхто не знає до ладу.

„А зачѣмъ вы отдѣлялись!?“

„Выдумали какую-то тамъ Украину, тоже еще! Вотъ мы Вамъ покажемъ!“

„Дайте только съ большевиками справиться, а тамъ...“

Лейб-орган цієї нової „держави“ „Добровольі“ та її армії, „Вечернее Время„ Бор. Суворина, так навіть не соромлючись і каже в відповідь „Донскому Краю“:

„Вы не знаете куда идетъ наша армія, а мы знаемъ и армія знаетъ это, *и недалекъ тотъ часъ, когда вся Россія узнаетъ и поклонится ей*“ (№ 52).

Україна, вважай!

Ця авантюра генералів Алексеєва і Денікина окошиться на твоїй голові. Щоб хоч троцечки розкрити карти панів ватажків „Добровольі“ я поставлю їм три питання, а саме:

1) Правда, що Доброволія обдурює Дончаків і заключила, по моїм відомостям, договір з англійцями, що по розбитті большевиків вона єднається одним фронтом з чехо-словаками проти Німеччини і України в тилу у Дончаків?

2) Правда, що „Доброволія“ 3/16—5/18 серпня і взагалі діставала в останній час англійські радіо і установила живий зв'язок з англійцями?

3) Правда, що „Доброволія“ веде переговори з англійцями з приводу грошевої допомоги одночасно кланяючись німцям хоч би через генералів С. і Л.

Як що пани „предводителі“ затрудняються дати на це відповідь, то я їм можу цім допомогти.

Україна, вартуй!

Але бережіться і ви, Дончаки! Ви зогріли у себе на серці змію, яка вас і вкусить, викликавши знов безглузду війну з німцями, з Україною на *вашій*, зруйнованій території і по вашим станицям знову пол'ється кров...

Навчання історії не навчили ще й досі цих авантюрників, цих людців, які колись на колінах плазували перед большевицькою мерзотою, благаючи про своє „офіцерське“ життя.

Не навчило усе пережите цих честолюбців, що зненавистю, різаниною, насильством і кров'ю краще життя і краща доля не робиться.

Г. Гасенко.

З газет та журналів.

* * *

І там і тут. В „Кіевск. Мысли“ С. Вольський пише про становище і поводження руської інтелігенції на Кавказі. Між иншим єсть таке місце: Грузинській інтелігенції

не хватаетъ опыта, знаній, да и по количеству своему она ужъ не такъ многочисленна. Безъ помощи русскихъ интеллигентовъ она не въ силахъ справиться съ этой безмѣрной массой одолѣвающихъ и практическихъ вопросовъ и проблемъ. А русскій интеллигентъ, который могъ бы сыграть сейчасъ огромную роль, отдается антигрузинскимъ настроеніямъ и либо бездѣятельно злобствуетъ либо уѣзжаетъ въ Россію.

Так само і на Україні руський інтелігент віддається протиукраїнським настроям, бездіяльно злоститься, але нікуди не їде.

На біжучі теми.

Чи з'їдять?

„Би-Ба-Бо“ приїхало.

— Чому не „приѣхалъ“ чи „приѣхала“? Що воно за одно?

— Ну, як же ви не знаєте,—це відомий петроградський театр.

— Та й Бог із ним.

— Як то—Бог із ним? Це-ж російська культура на нас суне. Це-ж...

— Та де там у Бога—культура: просто у нас завелося сила нечисті всякої,—от і сунуть.

— А „Леда“ Каменського?

— Нехай собі.

І справді—„нехай собі“. Адже чому підприємство Анатоля Каменського називається „театромъ культовъ“? Чи тому, що справді петербурзькі письменники заведуть у нас і для нас філістерсько-інтелігентську школу і вливляють нам у кров неміч і росклад російської літературщини останніх років; чи просто тому, що Анатоль Каменський приїхав у Київ по білий хліб, свіже м'ясо і садовину?

— Хліб, м'ясо, садовина.

Значить і небезпеки нема. Приказано Леді являтися „не въ столь обнаженном видѣ“.

„Столь обнаженнымъ видомъ“— очевидно називається, коли дама голісенька.

Поліцейське управління Київа знає міру для голих, і тепер любителі перченого будуть задоволені, бо „не столь обнаженный видъ“— стойність.

Шансонетні панночки дуже ображаються, коли про них кажуть, що вони виходять на естраду з голими плечима:

І в самім ділі: через плече проходить тонесенький ремінець,—отже плечі прикриті?

А тим часом все декольте таке в них, що в звичайному побуті їх не можна вважати одітими.

Старі греки вважали, що ходити без зброї та в можливо легкій одежі—було ознакою культури.

А на публичних виступах—в боротьбі, випередках та инших грищах, просто таки годилося бути голому.

З поясами на тілі, щоб прикрити прирождіння, виступали *тільки варвари*.

Фукідид так-таки й каже, що мода виступати публично голими приходить разом із вищою культурою.

Отже „видъ не столь обнаженный“ і єсть відповідний ступінь варварства.

А „столь обнаженный“?

Бачите—коли згадати хліб, м'ясо, садовину, то все ясно.

„Столь обнаженный“—це просто заробіток численної петербурзької братії.

Вони ходять слідом за новітніми багачами, котрі не мають де діти гроші, белькочуть в високім стилі всяку дурницю, шукають хлібних дурнів.

Де-хто піддається.

З дурости? Ні, так собі. Од нудьки й байдужости.

Раніше забогатівши годилося завести собі полюбовницю і жеребців.

Тепер жеребців добрих просто нема: большевики заїздили або селяне вихолостили чи там взяли в оранку.

Екзотична етуаль за браком вільних міжнародніх стосунків зникла.

А місцевий продукт набрид.

І теперішні багатії видають газети:

— Мой редактор. Моя газета.

Це звучить нічого собі.

Одначе петербурзькі акули швидко зїдають газету, і друкарню, і багатія.

Багатій знов топче тротуар коло Семадені.

А письменники ловлять ще когось на ще якусь вигадку.

І коли така газета виступає проти української культури, мови,

народу, то яка ціна цим виступам і яка шкода кому од того?

Невже народ їх чує, невже навіть про їх він щось знає.

Єрунда. Приїхало до Київа й Одеси, Полтави й Харькова, Кременчука й Брацлава яких двадцать тисяч біженців,—письменників, урядовців, комерсантів, всіх тих, що розгромили Росію, тих що розточили і з'їли російський тил,—що ж вони в нас можуть зробити, коли організованого в нас нічого ще нема.

У нас ріщається культурна справа, національно-державна проблема, і ці всі хижаки тільки допоможуть вияснити становище.

Вони, звичайно, усугублять реакцію, вони заведуть у містах „не столь обнаженное" видовище, вони видаватимуть газети, якими псуватимуть кров і нерви українській інтелігенції, але від того всього рішення нашої державної проблеми тільки затягнеться, але не зміниться.

Українського кафе-шантану нема. Публичного дому нема. Газети—замістительки етуалі—нема. Семадені нема. Літературного клубу—нема. „Би-Ба-Би" чи „Бо" нема.

І поки що й не може бути,—це ознака доброго національного здоровля. Нема втоми. Жити не набридло.

Правда, був Ткаченко.

Але тепер д-р Фрумін і п. Лепарський мають повну змогу порівняти.

Тоді був випадок з Добрим.

А тепер буває і з добрим і злим, чорнявим і білявим, знайомим і незнайомим.

Звичайно і в Росії незабаром прийдуть кадети до власти.

Тоді з України одкриється вікно на північ:—полинуть всі реакціонери, письменники, журналісти, театральні світила, екзотичних справ майстр.

Київ ще раз стане матерью городів руських.

Нам одначе на коні трохи стане легче.

Одначе—чи видержить Московщина?

А. Яранович.

В Міністерствах.

Закон

Про приняття на державні кошти влаштування й утримання 50 середніх шкіл та про асигнування на це 905,727 карбованців.

1. Приняти на державні кошти влаштування та постійне утримання по істнуючих штатах сорока хлопячих гімназій та десяти реальних шкіл, які м-во нар. освіти та мистецтва відкриває з початку 1918—1919 шкільного року, з тим, щоб участь в утриманню або влаштованню кожньої гімназії чи реальної школи було прийнято місцевими самоврядуваннями.

2. Асигнувати в розпорядження м-ра нар. освіти та мистецтва з коштів державної скарбниці в рахунок сміти 1918 року на влаштування зазначених в ст. І гімназій та реальних шкіл 510,000 карбованців та на утримання їх у цьому році 395,727 карбованців.

В. о. гол. ради м-рів сенат р *М. Василенко.*

За м-стра освіти ма мистецтва тов. м-ра *П. Холодний.*

Горільчана монополія на Вкраїні

З огляду на майбутнє заведення горільчаної монополії на Вкраїні, департамент неокладних податків міністерства фінансів розіслав управляющим акцизними оплатними обіжника з докладним поіменованням заходів, котрими треба керуватись при заведенні горільчаної монополії.

Скарбовий продаж питва по містах буде переводитись по карточках, щоб урегулювати потреби й обминути можливі ексцеси через неможливість задовольнити той попит на спирт, котрий може бути в перші дні торгівлі.

Через те, що спирту не багато, думают з початку продавати по одній двадцятій відра ц. т. по пів-ока в місяць на кожну душу дорослої людини, починаючи з 18 років по ціні 10 карбованців за одну двадцяту відра—пів-ока горілки й по 16 к рб. за відро посуду (20 пляшок).

Карточки на горілку будуть видаватись тільки особам не молодшим 20 років; на кожну особу видається тільки одна карточка на рік, і коли її хто загубить, то друга не видається.

Карточки видаватимуть людності харчові управи або инші їх заміняючі установи, котрі завідують поділом продуктів між людністю.

Скарбовий продаж спирта буде переводитись переважно через казенні крамниці, котрі й повинні заводитись особливо в місцях, де є скарбові склади.

Продавцями в скарбові крамниці рекомендуються запрошувати інтелігентних осіб, офицерів з числа тих, що потерпіли на війні, або їх вдовиць, а так само й пенсіонерів.

По містах і в міських оселях, де не можна буде завести скарбових крамниць, там повинен бути організований комісійний продаж через кооперативні та приватні крамниці.

Розливатись спирт буде не пізніше першого жовтня (октября) й зараз же тоді почнеться продаж.

ХРОНІКА.

Пробування п. гетьмана України в Германії. По прямому дроту вчора з Берліну одержано такі подробиці пробування ясновельможного пана гетьмана в Германії. Прийом пана гетьмана його Величністю має дуже сердечний характер. Пан гетьман сказав перед його Величністю промову і в цій промові були вияснені всі значні питання. Промову пан гетьман сказав по вкраїнському, що зробило сильне враження на присутніх.

З наказу його Величністи пану гетьману було віддано велику пошану. Пан гетьман був нагороджений імператором великим орденом Червоного Орла. Вчора пан гетьман був запрошений його Величністю в імператорський театр, в імператорську ложу.

Сьогодні ввечері пан гетьман відїздить в головну кватирю, відтиля поїде на заводи Круна, а в четвер повернеться в Берлін, де відбудеться урочистий прийом у нашому посольстві.

Велика рада міністрів. На минулому засіданню рада міністрів розглядала законопроект про реквізіції помешкань для потреб державних та державно-громадських інституцій. Законопроекту цього рада ще не приняла.

На цьому ж засіданню міністр внутрішніх справ Іг. Кистяковський зробив доклад про катастрофу в Одесі.

Повернення губерніяльного старости. Київський губерніяльний староста ген.-м. Андріанов повернувся з подорожі по Київщині.

Староста оглянув по всіх повітових містах охоронні сотні, а також місця замкнення заарештованих. Останні що до харчування перебувають у надзвичайно поганому стані. Охоронні ж сотні по багатьох місцях потрібують поповнення.

Одстрочка австрійським українцям. Заходами вжитими міністерством закордонних справ українцям австрійським підданим, які працюють по українських установах срок повороту до Австро-Угорщини відложено, а саме низчим служачим до 10 жовтня, а урядовцям до 31 грудня.

Привітання еп. Пимена. П. тов. міністра іеповідань привітав еп. Пімена з приводу обрання його на подільську катедру. Українське громадянство дивиться на це привітання як на образу українців, бо всім відома москвофільська тенденція цього єпископа з походження й по переконанню москвофіла. На всеукраїнському соборі він не давав слова українцям, він, яко голова настояв на усуненню членів собору собору з церковної ради без поіменного голосування кожного члена собору, як того вимагає статут собору, не звертав уваги на ті заяви, котрі йому подавали члени собору українці. І вже ж ця праця його на користь України і української церкви? Невже ж міністерство іеповідань згідно з такою його працею? Міністр іеповідань п. Зіньківський инакше висловлювався на засіданнях собору. А може це особиста думка п. тов. міністра Мировича, а не усього міністерства іеповідань. Тоді українці повинні це пам'ятати.

Тов. прокурора і член консисторії. Відомий гласний міської думи Бутовський з „внепартійной групи рус. избирателей" призначен членом консисторії. Цікаво запитати прокурора, чи може одночасно його товариш бути і членом консисторії? Чи можливо це по закону займати дві посади в державних установах? і одержувати утримання по одній і другій посаді. Міністерство іеповідань звернуло на це увагу і запитує з цього приводу п. прокурора. Будемо чекати відповіді на це правничих кол.

„Протофис" про державну мову. Секретарь „Протофиса" співробітник „Нов. Вр." і „Голоса Кіева" Піленко склав записку про вживання двох державних мов на Україні, російської та української. Записку цю „Протофис" („Союз промисловців, торговці та фінансистів") подав усім членам уряду, міністрам, сенаторам то що. Спроби показати, що українська мова не в силі обслужити державу, надзвичайно невдалі, бо нема фактичного матеріялу і нема знання нашої мови, так що довелося посилатись на статтю Ан. Василька в нашій газеті, роблячи з неї невідповідні висновки. Але треба зазначити, що трактування самої української мови в записці більш пристойне ніж це звичайно буває в „Русскомъ Голосѣ", „Голосѣ Кіева" та „Голосѣ Жизни".

До страйку друкарів. На вечірньому засіданню погоджуючої комісії 5-го вересня представники власників друкарень заявили протест проти деяких вимог союза друкарів і з свого боку виставили вимогу, щоб у суботу робочий день тягся 8 годин замісць семи, на чому настоював союз друкарів, а крім того, щоб норма вироблення для першої категорії була встановлена в 7,500 літер замісць 7,000, запропонованих друкарями. Треба взять на увагу, що ні в однім договорі ні на Україні ні навіть у Росії норма вироблення для першої категорії не перебільшує 6,500—7,000 літер.

Не дивлячись на те, що вимоги підприємців робітникам зовсім не під силу, представники друкарів, бажаючи ліквідувати конфлікт, запропонували передати його на розгляд примиряючої камери, але підприємці категорично відмовилися.

Тоді представники друкарів заявили, що з огляду на те, що підприємці не хочуть поступитись, друкарі вважають, переговори перерваними і касують усі порозуміння, заключені в погоджуючій комісії з 22-го серпня по 5 вересня.

Таким чином справа з ліквідацією страйку друкарів знову прийшла до попереднього стану.

З'їзд санітарних організацій. Призначений спершу на 1-е серпня з'їзд представників санітарних організацій України переноситься на тих же самих умовах на 20 вересня. З'їзд відбуватиметься у Київі.

Здоровля Леніна. Одержано відомости, що Ленін поволі видужує. Живчик слабого 80, температура 36,4 дихання 20.

В XX столітті. Книжку М. Семенка "Перо задається" одна з найдавніших українських київських книгарень приняла на продаж в кількости п'яти примірників. Книгарні ж „Криниця„, „Робітнича Книгарня"—зовсім одмовились од Семенка.

Українське студенство й „Батьківщина". Об'єднані ради студентів українців довідавшись із повідомлення партії С. С., що в склад товариства „Батьківщина" ввійшли непевні особи, і що, завдяки цьому, партія самостійників відкликає з „Батьківщини" своїх членів, постановили: до того часу, поки партія самостійників спільно з „Батьківщиною" не упорядкує товариського суду й не вияснить цього питання, одкликати товаришів студентів, які беруть участь в цьому товаристві.

Злочинці на Лисій горі. Уночі на 31 серпня, се-б-то на той день, коли сталися вибухи в Одесі, варта, що охороняє Лису гору помітила кількох невідомих, що наближалися до складів. Зачувши оклик вартових, невідомі кинулися навтьоки.

Варта одкрила по ним огонь, але не дивлячись на це, невідомі втікли. Послані по їх слідам дозорці знайшли в кущах два динамитні набої, кілька пироксилінових шашок і декілька дістанційних рурок.

Як каже „Р. Г." це вже другий замах на Лису гору.

Будівельний кооператив „Оселя". 6 вересня б. р. одбулися загальні збори членів київського будівельного кооперативу „Оселя". Голова зборів п. Ночвин, витаючи збори з приводу затвердження статуту т-ва, нагадав про те, що минуло 40 літ діяльности на кооперативному полі Миколи Васильовича Левитського і запропонував т-ву „Оселя" приєднатись до святкування ювилею „Артільного банку", який упорядковує центральний кооперативний комітет. Голова зборів також запропонував т-ву „Оселя", аби воно вжило всіх заходів і яко мога скоріше дати постійний, затишний притулок „Батьку української кооперації" М. В. Левитському, деб він міг спокійно продовжувати свою велику працю на користь рідного краю. Обидві пропозиції голови зборів одноголосно приймають.

Далі збори вислухали справозданння правління про попередню діяльність та фінансовий стан т-ва; про план діяльности на далі: обрахунок т-ва на біжучий рік, збори затвердили обрахунок а що до майбутньої діяльности прийняли таку резолюцію:

„Загальні збори кооперативу „Оселя", заслухавши доклади правління про неможливість при теперешньому стані фінансів т-ва і сучасних спекулятивних цінах на будинки набувати помешкання в центрі м. Київа-постановили: звернути головним чином увагу на околиці і в першу чергу шукати земель для купівлі та використовання, не залишаючи також нагоди набувати помешкання і в центрі".

За пізним часом збори не змогли розглянути всіх питань, по порядку денного засідання. Збори будуть продовжуватись 18 вересня с. р. о 7 год. веч. в помешкані центрального кооперативного комітету, (Б.-Васильк. 14).

„Державна варта". В Лисичанську (Катеринославщина) на заводі Лівенгофа „державна варта" з начальником Шабельським напилася „самогонки", яку знайшла при трусі і одкрила стрілянину по робітниках. Одного робітника вбило.

По Україні.

Кооперативна справа. В де-яких Київських газетах не так давно появилася звістка про те, що в Кам'янці Подільськім засновано кооперативний народній банк. Дійсно, союзне будівництво на Поділлю в дуже кепському стані. Спричинилося до цього загальна неорганізованість кооперативних сил Поділля, брак робітників та несвідомість кооперативних мас. Через це кожний кооператор рахує своїм обов'язком спробувати свої сили в союзнім будівництві. І експериментів ріжних в цій поважній справі й не злічити. До таких експериментів належить і справа відкриття в Кам'янці кооперативного банку. Місцеві кооператори, не зрахувавши своїх сил та району, і відчуваючи лиш потребу в кооперативнім об'єднанню, заходилися коло організації кооперативного банку. Виконали вони найпримитивнішу організаційну роботу, цеб-то склали статут, зібрали невеличку кооперативну нараду, яка той статут прийняла, й подали статут до реґістрації. Але й статуту вони не змогли скласти, як слід і суд одмовив в реґістрації його. За цей час більш свідомі кооператори спромоглися скликати нараду з представників місцевих кооперативів і нарада та ухвалила признать більш відповідним відкриття в Кам'янці філії подільського союз-банку, через те, що організація в Кам'янці окремого кредитового союзу в сучасний мент неможлива. В нараді брали участь представники: подільської губерніяльної земської каси, інспекції дрібного кредиту, місцевих кредитових товариств та подільського союз-банку. Для об'єднання споживчих кооперативів нарада ухвалила відкрити в Кам'янці споживчий союз, організацію якого повинна перевести подільська земська каса.

Камерційні школи з українською викладовою мовою. В м. Пирятині на Полтавщині т-во „Професійна освіта" з початку біжучого шкільного року відкриває комерційну школу з українською викладовою мовою для всіх, як загальноосвітних, так і комерційних предметів. Така-ж комерційна школа, помешкання для якої дала міська дума, відкрита П. Володимирським в м. Черкасах, на Київщині. Є надія, що союз споживчих товариств відкриє третю українську комерційну школу в м. Славяносербському на Харьківщині.

Як що полтавський союз споживчих товариств українізує свою школу, то це вже буде 4 цілком українських комерційних школи. Очевидно потреба в українських комерційних школах в звязку з поширенням української кооперації, дуже велика. Всього на Україні 82 комерційних школи.—Поява укр. комерц. шкіл це видима ознака економичної емансипації України від „північного сусіда".

Провинціяльний офіціоз. Вийшло перше число „Вістника Холмського Губерніяльного староства".

Кінематограф. У Винниці на Поділлі товариство „Просвіта" відкрила кінематограф, упорядження якого обійшлося до 25.000 карб.

Меморандум. Українське громадянство Поділля, організоване в Український Національний Союз, подало подільському губернському старості Кисільову меморандум з приводу діяльности агентів влади на Поділлі.

Вистава. В Небелівці, уманського пов., улаштавано виставу „Сто тисяч". Вистава мала гарний успіх. Селяне ставляться до молодого театрального гуртка вельми прихильно.

Потреба в школах. Шкільна рада в Березноватому (Миколаївський повіт) з огляду на численність учнів в мішаній державній гімназії—постановила відкрити параллельні класи, або загально-просвітні курси.

Український театр. В Житомірі трупа під орудою Павла Прохоровича улаштовує вистави. Грає німецький оркестр. Трупа складається з 30 чоловік. Має дати 10 вистав.

Арешти. В Тростянецьку-Ахтирському (Харьківщина) одбуваються зараз масові арешти. Арештованим не подають обвинувачення і куди-то їх висилають. Населення занепокоєне.

„Згода". В Житомірі заклалося ощадно-позичкове т-во волинських вчителів „Згода". Статут т-ва вибраний дуже вдачно і дає змогу розвинути працю в ріжних напрямах ощадно-позичкову, комісійну, господарську, фабричну і культурно-просвітню. Можна сподіватись, що волинське вчительство маючи безмежне поле до творчої гуртової праці—„Згодою" оддасть українському народові те, чого жадає його національне відродження.

Учительські курси. У м. Сміла на Київщині 1 вересня ц. р. відбулось урочисте закриття курсів для вчительства Черкаського й Чигиринського повітів. Безпосередньо після цього в помешканні б. курсів одкрився з'їзд черкаської вчительської спілки, на якому були вирішені питання, з'вязані з істнуванням спілки і вчительського кооперативу „Добробут".

Забуті. Становище виселенців з прифронтового краю страшне. В почаївській волості нема води, продають її шклянками. Населення обслугує тільки одна артезіянська криниця.

Вечірня гімназія. Заходами вчителів українців в Житомірі засновується вечірня гімназія для дорослих з програмом звичайних 8-класних гімназій.

Вчительська семинарія. Ямпільська пов. нар. управа одкриває з початку 1918—19 шкільного року мішану вчительську семинарію в складі підготовчого та першого класів.

Напад на цукровий завод. Натовп грабіжників ограбував жашківську (Умань) цукроварню на кілька десять тисяч карбованців. Грабіжники розстріляли служачого і зарізали бухальтера Кагана і його помічника.

Холера на Україні. За 8 вересня зареєстровано такі випадки холерних слабувань:

На ст. Коренево захорів 1, помер—1.

С. Воронок на Чернігівщині. Захоріло троє.

У Кам'янці-Подільському захорів—1, помер—1.

На ст. Рівне захорів—1, помер—1.

В с. Веселому і с. Званому на Чернігівщині—9 випадків.

На Дебальцевському заводі (Катеринославщина)—1 випадок.

В Маріуполі—6 хорих.

У Нікополі на заводі—7.

Пошести і хороби. В Олександрівській лікарні на 7-ме вересня було: хорих на тиф—30, на холеру—двоє.

Пошесні хороби в вол. губ. Вол. губ. тюремний інспектор повідомляє, що в новоград-волинськ. в'язниці появилась еспанська пошесть цинга й короста.

Хто псує нашу мову. Представник міністерства харчових справ по агентству Лубенського району видав роспорядження такою мовою: „Прохаю проводити реґістрацію видаваемих дозволеній, щоби одно і тоже ліцо нездужало кілька раз творіті перемолзерна соспекулятівними номерамі.

Предминпрод (Кохлевський)
Діловод (А. Маликов).

Той же предминпрод Кохлевський видав „до людності лубенського повіта. Довожу до відома, що творити закупню харчевих та сім'яних витвірів і фуража Доріда 1918 року та перевишки доріда давніх років мають право: 1) представники Полтавської контори та її агентування Державного Хлібного Бюро, маючая на те писано уповноваження. 2) Боргови Товариства маючи писани уповноваження від Державного Хлібного Бюро. Прохаю усі урядови установи, усі органи порядка у повіті і людність усемірно співучати скутечні діяльності названих агентів по закупні, гостро слідкувати, щобно бличчя, не маючні встановленних дозволеній не творили б неправних и спекулятивних продажи та закупні і не дозволяти хования хлібних перевишків, бо ціі перевишки Хлібним Державним Бюро будуть раздилятись поміж потрібуваючій людністі сел і міст.

Обо всіх випадках переступа ціх правил прохаю сповіщати мене для реквізіції (відлучення) схованних та придбанних неправно витворів обличчями не маючими уповноваження на право закупкі від Хлібного Державного Бюро та принаджування до відповідальністі усіх винних як иродавців так і покупців, котриі будуть підпадатися распорядження Губерніяльного Отамана окрім даремного відлучення зібранного им хліба штрафуванню до пятидесяти тисячів карбованців та вьязничному замиканню до шісті місяців. Везить усі ваши перевишки для віддання на земськні пункти у сільскі розправі та при залізницьких станціях для Державного Хлібного Бюро через маючихся на те агентів та боргови товариства, і віддавайте по істнуючим твердим цінам. Памятуйте, що цім Ви поможете голодуючим та зменшите дорожнечу річів Вам необхідних. *Никьки* Урядом України приняти усі міри для вчасниі виплати грошів за поставленні хлібниі витворі.

Я, як представник, Міністерства Харчевих справ, прикликуваю людність, виконувати свою повинність в користь Сторони і своїх власних самохіть і сумлінно".

Далі в такому ж стилю йде назва „витвірів".

Професійні школи на Волині. Губ. шкільна рада постановила одкрити на волинській землі як найбільше професійних шкіл. Школи такі одкриваються вже у Вороб'ях, овруцькому повіту.

Новий журнал. У Сквирі на Київщині почав виходити новий український журнал „Будуччина".

Контрибуції. Німецький комендант в Яготині оголосив, що за не здачу зброї одповідатимуть громади

сел, присілків і міст контрибуцією худобою або хлібом.

= **Нова гімназія.** В Ямполі загальне зібрання т-ва „Просвіта“ постановило відкрити в біжучім році українську гімназію в складі першого класу.

= **Нема зерна.** В Луцькому повіті нема зерна на посіви. Поля незасіяні. Нема зерна взагалі в прифронтовій полосі над Стоходом і Стирем.

= **Зброя.** В лісі Муравці на Поділлю австрійське військо знайшло багато закопаної в землю зброї.

= **Розстріл.** В Умані згідно з німецьким приговором—за участь в грабіжництві розстріляні: М. Попога, П. Митник, Н. Щирба, М. Куленко, М. Безпалий, М. Олійник і М. Репляк.

= **Театр працює з германським військом.** Дубівський театр У(маньщина) подав пов. старості прохання про увільнення його од благодійного налогу. Дирекція мотивує своє прохання тим, що театр ширить культурно-просвітню працю та що працює з германським військом.

= **По твердих цінах.** Начальник нім. дивизії ген. Меліор Лохвицької округи наказав, що споживчі товари належить продавати тільки по твердих цінах, встановлених военною владою. Хто не виконає наказу буде оштрафований до 100,000 марок або покараний 5 річньою тюрьмою.

= **За зброю без посвідчення** покарано на смерть селянина Дмитра Шевола з переяславського повіту.

= **Діяльність „Просвіти“.** Житомирська „Просвіта“ постановила влаштувати лекції на українські теми для шкільної молоді на протязі шкільного року.

= **Освіта.** Заходами вчительки в с. Шиніїві (Житомир) українізувалась нар. школа. Наука у всіх групах провадиться вже на рідній мові. Освіта розвинулась широко і громадяне с. Щеніїва думають завести у себе молочарську спілку. Байдуже й недбало ставиться до цього освітнього руху місцевий священик.

= **Забуті.** На Волинь вернулось звиш 50,000 біженців Становище їх тяжке. В повітах володимирському, дубенському, луцькому та ковельському живуть вони в окопах та по лісах, бо хати їх спалені. Хвороби десяткують нещасних. Допомоги від держави доконче потреба.

= **Українізація.** З початком біжучого шкільного року будуть українізовані всі вищі початкові школи на Волині. Іспити вже почались.

= **Хліб для Волині.** Губ. волинське земство асигнувало 2,000,000 карбованців на постачання хліба для своїх установ те біженецьких організацій.

= **Ввічливість повітового старости.** Нас прохають звернути увагу на п. сосницького повітового старосту д. Імшенецького, який виганяє з канцелярії осіб, що прийшли туди по ділу. Так було де-кілька днів назад з урядовцем канцелярії податного інспектора, який по дорученню п. інспектора прийшов до канцелярії старости навести справку. Але це йому не вдалося, бо коли він ввійшов без докладу до кімнати секретаря старости і випадково зустрів там п. старосту, той облаяв його большевиком (за вхіх без докладу) та вигнав з канцелярії, перериваючи вигуками: „вонъ изъ канцеляріи“ всякі спроби п. урядовця канцелярії податного інспектора вияснити спішність та невідкладність своєї справи...

= **На Полтавщині.** В м. Вороньках (переяславського п.) вбито грабіжника С. Маймачука; хату брата його, в якій він ховався—спалено. Грабіжники зробили кілька нападів в с. Баришівці та в Малій Стариці.

В диканському лісі, полтавського пов. розстріляно селянина Ткаченка за те, що в його хаті найдено рушницю й набої. В кобеляцькому повіті палять хліб у копах. В Кременчуці арештовано большевика. В повіті появились банди грабіжників. На маєток С. Кучерової (полтавський пов.) зроблено напад. В Ольвіополі ограблений І. Бойченко, в якого вкрадено всю одежу й навіть продукти—як масло, сир.

= **Шкіряний завод в хаті.** В елисаветську одкрито в домі Капустяна шкіряний завод. Найдено кілька десят виправлених уже шкір.

= **Кредитове т-во на селах.** За допомогою державного банку та за стараннями народнього вчителя Конона Деця—одкрито в с. Боблів (брацлавський повіт) кредитове товариство, яке досі придбало більш 400 членів та 33,212 карбованців вкладів. Т-во розвиває свою діяльність дуже гарно і обслуговує інтереси дооколичнього населення.

= **Озимина.** В Харківщині почали сіяти озимину. Роботи йдуть жваво.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Болгарське офіціальне повідомлення.

7 вересня.

З обох боків озера Охрида й на північ од Бітолії, на де-яких участках закруту Черни жвава перестрілка з обох боків.

Коло Доброполя наші мінометн підпалили ворожий склад амуніції.

На південь од Гевгелі ворожа гарматна стрілянина, що провадилась кілька день, перейшла тої ночі в ураганну і під її прикриттям, англійські відділи атакували нашу передову позицію біля села Зегово; в одному пункті вони підійшли аж до наших окопів, але вогнем рушниць та атакою їх було одігнано й завдано великих втрат.

Промова імператора Вільгельма.

На прийомі у імператора Вільгельма, німецький імператор і пан гетьман висловили такі промови:

Пане гетьмане!

Мені дає велику радість вітати в Німеччині вашу світлість, як признаного представника українського народу і його правительства. Я можу висловити моє найгарячіше завдоволення, що дружні відносини між Україною й Німеччиною здобули собі цим візитом явне признання. Крівава війна, яку коварними замислами Антанти накинуто світові і яку вона не вважаючи на признану недосяжність своїх державних цілей, з злочинним божевіллям продовжує далі, завдала також і Україні тяжких ран. Коли по визволенню скованих російською імперією народніх сил українці, памятаючи про свою славну минувшину, проголосили себе незалежною державою і звернулися до Німеччини з проханням допомогти їй при будуванню їхньої держави, я охоче доложив до цього моїх рук, щоб тільки дана була їм бажана поміч. Моє правительство і правительства моїх високих союзників взяли на себе завдання приготовити для України міжнародно правову підставу для її державного істнування, при чому наші армії помагали завести спокій у краю, повному руйнуючих елементів; під охороною цих армій могло роспочатися відбудування держави і ви, ваша світлість, винесені і підтримані широкими масами українського селянства і прихильних до порядку городян, почали з обережністю і тактом відбудовувати Україну до нового державного життя і положили за допомогою права і закону основу для свободи та порядку. Городянин може цього часу віддатися спокійно свойому ремеслу, а селянин працювати безпечно коло ріллі і користатися з плодів своєї праці. Ще багацько зоставляється праці, але Україна під сильним і тактовним проводом вашої світлости пройшла вже велику частину дороги яка веде до її внутрішнього скріплення, і забезпечила собі основу для будучого розвою.

Надзвичайно мене тішить, що в спільній праці пробуваючих на Україні німецьких військ і урядовців з українськими властями починає розвиватися почуття все більшого й більшого взаємного довірря, і це дає мені змогу висловити певну надію, що політичні і господарські зносини які взаїмно себе доповняють, між Німеччиною і Україною, будуть ставати все міцніщими і щиріщими.

Цісарь закінчив трихкратним „ура“ за здоровля пана гетьмана, а а пан гетьман відповів українською мовою:

„Ваша цісарська і королівська величність. З почуттям найглибшої вдячности вислухав я ласкаві слова, з яким ваша величність зволили до мене звернутись. Ці слова, знайдуть глибокий вдячний відгумінь на цілій Україні. В страшних, викликаних сею війною стражданнях, прокинулось національне почуття поневолених до цього ж часу народів, як ясні зорі будучого миру. Завдяки могучій піддержці Німеччини і її високих союзників здобув український народ міжнародно-правові основи для своєї державної самостійности і непідлеглости. Відбудування цеї нової держави вимагає від мене і моїх співробітників великих зусиль. Найласкавіший прийом, яким Ваша Величність зволили мене вшанувати прийме український народ, як ознаку прихильности Вашої Величности до молодої України і він додасть нам сил виконати тяжкі завдання, які нас ще дожидають. Беру на себе сміливість разом з Вашою Величністю висловити тверду надію, що так щасливо налажені політичні та економичні зносини між могучою Німеччиною і Україною ще більше зміцняться на щастя обох народів. В імени вдячного українського народу підношу, як Гетьман всеї України мою чару за здоровля Вашої Цісарської і Королівської Величности і за славну будучність хороброго і вірного німецького народу.

Трикратним „слава“ в честь Цісаря закінчив свою промову пан гетьман.

На Усурійському фронті.

ЛОНДОН, 7. Гейтер повідомляє з Шанхаю: операції на Приусурійському фронті припинено, міст зірваний, переправа через Усурі дуже трудна, перевозити війська неможна.

На Північній Двині.

ЖЕНЕВА, 7. Пресбюро Совнаркома в Швейцарії передає по радіо: спроби англійців пробитись по Північній Двині на середину країни невдались. Після двох днів бою англійська флота стала одступати, совітське військо взяло кілька сел.

Арешт Петровського.

КАТЕРИНОСЛАВ, 7. Заарештовано члена совдепа Петровського, у котрого найшли посвідчення від комуністичної партії донецько-криворожського басейна.

Добровольці.

РОСТОВ-над-ДОНОМ, 8. Добровольці забрали в Ставропольськім районі Донсько, Тернівку, Кугульту і гонять большевиків. В напрямі Благодатне вони захопили гармату. Розвідка дізналась, що головні сили большевиків зосередковано між Білоріченською й Гіятінською станицями, де большевики можуть прорватись на північ од Царицина. На схід од Ставрополя оперують головним чином мобілізовані селяне з Благодаренського повіту, в районі Армавіру налічують до восьми тисяч червоноармейців.

Комітет друку.

ОДЕСА, 8. Відбулась нарада представників місцевої адміністрації австрійського командування під головуванням мін. внутрішніх справ Кістяковського. Обмірковувалось питання про встановлення прінціпа єдности в розпорядженнях місцевої адміністрації. Нарада постановила утворити комітет друку з участю представників австроугорської та української цензури. Комітет має виробити список питаннів, котрих не можна зачіпати в пресі, встановити відділи вільні від цензури; організувати інформаційне бюро по видачі пресі відомостей. У справі з хлібом нарада заслухала заяву австроугорського командування про його намір прикласти всіх усиль надалі доставляти Одесі хліб. Нарада організувала міжвідомственну комісію під головуванням отамана Добровольського для полагодження справи розміщення військових в Одесі.

Міжпарламентський з'їзд.

КОПЕНГАГЕН, 4. Одкрився десятий північний міжпарламентський з'їзд делегацій. Має відбутись кілька підготовчих засідань. Між иншим обговорюватимуть внесення професора Станка про утворення центру науково-учебної діяльности на півночі.

Комісар квартирних справ.

БЕРЛІН, 4. З огляду на кепське становище квартирної справи в Німеччині утворено посаду урядового комісара квартирних справ.

Земські вибори в Криму.

СИМФЕРОПОЛЬ, 9. У Криму почали вибірати земських гласних по новому статуту. В першу чергу зроблено вибори з першої курії симферопольського повіту. Більшість обраних —землевласники, які були гласними старого цензового земства.

Арешт Мойсеєвича.

ОДЕСА, 8. З Теодосії повідомляють: з наказу краєвого правительства заарештовано секретаря центр. ради проф. союзів Мойсеєвича члена ради Чауна, обвинувачують, що він підмовляв страйкувати.

Мобілізація на Дону.

РОСТОВ над ДОНОМ, 7. Чорноморський військовий губернатор пояснив, що оповіщеній Україні мобілізації не підлягають ті, що родились у губерніях, які входять у склад України. Українці решти губерній беруться на загальних підставах.

Примусова праця.

РОСТОВ над ДОНОМ, 7. Управа владикавказької залізниці звернулась до кубанського краєвого правительства з проханням завести примусову працю в ремонтові зруйнованих большевиками залізничних будівель.

На Уралі.

КАТЕРИНОДАР, 7. Добровольці наступаючи на південь Геленджика забрали Берегову, Архипосиповку, Джубгу, Новомихайловку. Вони стоять на півтора перехода від Туапсе. У районі річки Лаби завзяті бої. Большевицькі спроби пробитись на північ одбито з великими для них втратами. В районі Армавіра большевики після великої гарматної стрілянини атакували й захопили Прочноокопський форштадт, але контр-атакою були вибиті. Як кажуть бранці престіж большевицького главковерха Сорокина після відання Катеринодару Усть-Лабенської, дуже упав; його обвинувачують у тому, що він продався кадетам. Більшість червоноармейських відділів одмовилась підлягати Сорокину.

Ревизія губернської земельної управи.

КАТЕРИНОСЛАВ, 7. Губернська тимчасова комісія при поревірці діяльности самоврядування, розглянувши акт ревизії катеринославської губернської земської управи, найшла у вчинках урядових осіб управи ознаки злочинів передбачених у статтях 338, 339, 341, 411 карного статуту. Комісія постановила усунути весь склад управи. Вчора управа була усунута, призначено заступників трьох осіб. У понеділок почнеться праця в катеринославських залізничних майстернях.

Від'їзд представників міста.

ХАРЬКІВ, 7. До Київа виїхали представники міста для підтримання просьби про розички. Для охорони вантажу на залізниці формується управа охорони вантажа. Товариство фабрикантів клопоче про полекшення податкових тягарів на промислові підприємства, встановити льготи, виплату залеглостей за минулі роки, про розерочку виплат на п'ять років.

Большевики та козаки

РОСТОВ над ДОНОМ, 7. На царицинськім фронті большевики повели наступ на північ залізниці й примусили козаків евакувати Калач. На Іловлінськім напрямі козаки розбили большевиків у районі хутора Шираєвського. В Сальській окрузі козаки одержали кілька тактичних успіхів у районі залізничної лінії станцій Зімовники, Новоалексіївської. Донський атаман призначив полковника Монакина військовим губернатором, командуючим військом большевського, асткарського. камишивського повітів саратовської округи; доручив формувати в цих повітах добровольетські відділи з селян офіцерів, інтелігеції, відновляти по мірі преходу вперед законну владу, суд міські та земські самоврядування. Згадані повіти тимчасового прилучаються до Дону до утворення сусідних губерній держави в тій чи инший формі. В число повітів, підлеглих раніш богучарському військовому губернаторові Семенову прилучається по наказу отамана палівський повіт вороніжської губернії.

Озимина.

ОЛЕКСАНДРІВСЬК, 7. Озимина сходить добре.

Приїзд Львова.

КАТЕРИНОДАР, 7. Приїхав колишній голова тимчасового правительства князь Львов.

Припинення гандлів

СІМФЕРОПОЛЬ, 7. Міністер юстиції видав наказа припинити до особливого роспорядження гандлі по набуванню нерухомости й права забудування чужоземцями й особами, що немають прав кримського громадянства.

Арешт французів.

СТОКГОЛЬМ, 7. ПТА повідомляє: Совнарком наказав заарештувати французів молодчих 48 років, як заложників.

На Мурмані.

ГЕЛЬСІНФОРС, 7. Згода має на Мурмані 3000 англійців, 8000 французів, 5000 сербинів, 300 втікачів.

„Путь С.-Демократа“.

МИКОЛАЇВ, 7. З наказу міського отамана орган миколаївських с.-д. „Путь Соціалъ-Демократа“ припинено на два тижні.

Скасування карантину.

РОСТОВ над ДОНОМ, 7. Холера сливе припинилась. Каратин у Таганрозі проїзжаючих на пароплавах скасовано. Цими днями буде скасований карантин на катеринославській залізниці.

Вихід газет.

РОСТОВ над ДОНОМ, 7. У Новоросійську після увільнення од большевиків виходять газети московські: „Черноморскій Маякъ“, „Черноморская Газета“, „Чорноморський Українець“.

Засідання кругу.

НОВОЧЕРКАСЬК, 7. Круг на одкритім засіданні заслухав низку привітань від ріжних організацій; круг розпочав обмірковувати статут військового кругу. Ухвалено розділ, у котрому сказано, що круг є справжним верховним владарем краю. Пропозиція назвати круг установчою радою одхилена, так само, як увага, що жадний закон не має сили до затвердження кругом. Таким чином право законодавства залишено за військовим отаманом. Далі ухвалено розділ про недоторканість членів круга. Члени круга можуть бути позбавлені волі, віддані під суд тільки постановою круга за винятком затримання кажного злочину. Одноголосно ухвалюється постанова—просити отамана управляючого відділом закордонних справ вжити всіх потрібних заходів до увільнення Парамонова з тим, щоб він мав змогу брати участь у праці круга. Заслухано телеграму начальника другої донської дивізії з подякою отаманові й кругові за почесне доручення зовсім увільнити донську землю від нахабних захватчиків. Телеграма кінчається словами: „вороги з страхом дивляться, як летять молоді донські орли. Здобудемо спадщину Разіна—Волгу“.

Скасування посади командуючого округом.

РОСТОВ над ДОНОМ, 7. З огляду на кінець военних діл на півдні области, донський отаман скасував посаду командуючого військом ростовської й таганрогської округи

Баку—вільне місто.

ОДЕСА, 8. З Севастополя переказують зо слів тих, що приїхали з Баку, що там збіраються оповістити Баку вільним містом з метою примирити ворожі партії перед правительством і врятувати нафтові промисли.

За кордоном.

Зразки московської культури підчас окупації в Галичині. Газета „Вільно Слово“ (виходить в Австрії) пише:

„9-го червня у Львові відбулося перше за весь час війни засідання етнографичної комісії Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, й на ньому подано до відома не тільки його членів, а й усього українського громадянства про шкоди, котрі зроблено українській культурі під час окупації Галичини московським військом.

Російські салдати здобувши Львів, зайняли „Академичний Дім“ в котрому стояла шафа з матеріялами комісії, і знищили їх, порозкидавши, подерши та попаливши їх. Пропали всі збірки, котрі комісія збірала довгі літа і котрі в друку були дали б *двадцять томів*. Особливу шкоду, котрої не можна ніяк направити, понесла комісія через знищення великої збірки історичних пісень „з спадщини М. Драгоманова, вона дістала її по довголітніх заходах від доньки покійного вченого п. Людмили Шишманової з Софії. Збірка містила записи з цілого XIX століття, починаючи від 1805 р. У Львові доповнив її голова Наукового Товариства піснями з инших збірок комісії й своїх власних. Деякі пісні мали по 50 і більше варіянтів, записаних на всім українськім етнографичнім просторі, через що давали нагоду до широкого літературного освітлення й установлення найкращих та найповніших текстів. Збірка була уложена хронологично.

Перший відділ містив пісні від найдавніших часів до кінця XIV ст., другий XV ст., третій XVI ст., четвертий XVII ст., пятий XVIII ст. Збірка була наполовину готова до друку: треба було ще перевести редакційну роботу з варіянтами та написати історичні коментарії.

Побіч цієї великої збірки пропав ще і цілий ряд менших, між ними записи М. Дикарева, П. Тарасевського, В. Степаненка, Ф. Колесси, Ів. Ляторовського, П. Білинського, В. Навроцького, М. Царя, В. Равлюка, Ів. Рожка й багатьох инших.

Терор американського уряду. Голандські газети пишуть, що в Америці встановлена безмежна і страшна диктатура. Всіх соціялістів та пацифистів, які агітують проти імперіялізму—арештовують. Видано закон про шпіонаж. Закрито більш 80 газет. Масові слідства проти робітників ведуться щоденно.

Голод в Румунії. Доносять, що в Галаці одчувається великий брак харчових продуктів та предметів першої необхідности. Хунт хліба до 9 карбованців, м'ясо до 7—9 карб. Довіз з Бесарабії малий, а вверх по Дунаю австрійські скупщики, користуючись свободною плавання по Дунаєві—купують по малій ціні хліб і вивозять в Австрію.

Терор у Петербурзі. Після вбивства Уріцького і після замаху на Леніна в Петербурзі запанував терор.

Як переказують особи, що приїхали з Петербургу останніми поїздами, чутка про розстріл коло 500 буржуїв відповідає дійсности. Ці ж особи переказують, що серед розстріляних був видавець „Биржевыхъ Вѣдомостей“ і журналу „Огонекъ“ С. М. Проппер, а також відомий биржовик Манус.

По Петербургу ходять чутки, що большевики заарештували усіх членів англійського клубу. Безо всякого суду й слідства всіх цих арештованих розстріляли.

Од тимчас. комітета для заснування національної бібліотеки укр. держави в м. Київі.

В м. Київі засновується національна бібліотека Української держави. Завдання цієї бібліотеки те, щоб закласти на Вкраїні велику книгозбірню всесвітнього типу, яка булаб гуртувала в собі все, що витворена людською думкою та знаттям по всіх науках,—таку книгозбірню, щоб давала спромогу не виїздячи з країни, познайомитися в як найповнішій мірі із світовою літературою по всіх паростях людського знаття, писаною геть усіма мовами. Знов же національна бібліотека на Вкраїні, поруч цієї мети, спільної чисто всім бібліотекам отакого типу, має ще й свою спеціяльну завдачу, якої теперечки не розв'язує жаднісінька з бібліотек цілого світу, а саме—закласти український відділ себ то відділ ucrainica присвячений літературі про Вкраїну та про вкраїнський народ. В цім відділі повинно згуртуватися все, що друкувалося будь-коли і будь-де українською мовою, повинна згуртуватися незалежно од змісту й напряму, література писана всіма мовами про історію українського народу, його фолклор, мову, словесність, мистецтво, побут, соціяльні та економичні умови життя і т. ин. Разом з тим до відділу ucrainica входить і все, що торкається території Української Держави. Тут має згуртуватися писана всіма мовами література про природу України, про народи, що заливають нашу територію, про їхне духовне життя та історію, економичні та соціяльні відносини. З цього погляду—в звязку з розселенням українського народу—тая царина, яку обгортають ці відділи ширшає та захоплює ще й другі землі, які залюднює плім'я українське, але які не ввіходять в територію України. Сюди вступає літертура про природу, побут, історію, економичні та соціяльні умови закордонної Руси-Вкраїни, Буковини, Руси Угорської, Галичини, чи в їх сучасному, чи в їх минулому обсягові—та тих країн Північної й Південної Америки, де пороскидалися суцільні осади вкраїнського плім'я.

Коло національної бібліотеки має скластися рукописний відділ на зразок тих, які істнуюуь в Публичній і Академичній бібліотеках в Петербурзі та Рум'янцівському музеї в Москві. Цей відділ повинен позбірати в собі рукописи, листи, портрети і т. и. тих діячів, котрі—незалежно од національности, релігії, та політичних пересвідчень—жили й діяли на українській території. Расом з тим повинен там поприбиратися такий самий архив—літературний і побутовий—усіх діячів духовного життя українського народа, де б вони ни жили й діяли.

В національної бібліотеки ще немає свого затверженого статуту, та по ідеї має вона являтися автономною встановою, що знаходитиметься в віданню української Академії Наук, яка тепер засновується і стоятиме поза відомствами, поза минючими політичними або громадськими настроями.

Вона має являтися огнищем розумової культури, який повинен бути дорогим однаковісінько для цілої людности Вкраїни, незалежно од національности, політичних або соціяльних пересвідчень або релігії. Як вона закладеться, повинна вона вступити до гурту таких самих всесвітніх установ, дорогих усій думаючій людскости,—і в стародавньому Київі має повстати те, що істнує в инших, молодших містах—Парижі, Лондоні, Берліні, Відні, Петербурзі, Москві, Вашингтоні.

Національна бібліотека має являтися не самісінькою книгозбірнею. Має з неї бути й наукова встанова, що присвячує себе вивченню книги, а зосібно—минулому житлю книги на Вкраїні, і сполучається з бібліографічною працею. Її каталоги самі собою повинні задовольняти не тільки практичним вимогам, відповідним для каталогів, але й видавтися в світ відповідно до наукових завдань. З цього погляду бібліотека своїм українським відділом має перевести роботу, яка зараз не має собі місця в світовому письменстві. Таку саму вагу повинен мати і її рукописний відділ з його каталогізуванням.

Тільки ж така бібліотека мусить тісно бути звязана з життям. Вона мусить задовольняти ті життєві питання, з якими до неї вдасться людність України. Людина вчена, або шкільний молодик, державний і громадський діяч, юрист, медик, військовик, письменник, мистець, інженер, газетяр, нарешті, кожна людина, яка хоче розбіратися навколо себе, збагнути те, що діється, і те, що навкруги знаходиться, пізнати те, що їй невідоме, повинна мати вільну й легку спромогу працювати для тієї мети в бібліотеці. Бібліотека мусить бути широко одчинена для всіх і для кожного, безплатна і легко приступна. При ній має одчинитися сістематично-добраний справочний відділ, складений з декількох десятків тисяч томів на зразок того, що істнує в добре зорганізованих бібліотеках цього типу в Брітанському Музеєві, в Берлінській або Вашингтонській бібліотеках. В тім відділі мають бути згуртовані книжки для справок, словники й енціклопедії, книжки по мовам, наукам, педагогічному життю, техниці, закони й постанови правительства та громадських установ. Тут мають з'осередитися найкращі, найновіщі й найважніщі книжки для всіх наук і для всякого прикладання їх до життя, писані всіма мовами, і систематично добраний відділ Ucrainica. Цьому справочному відділові треба постановитися в особливо-зручну форму користування для всіх тих осіб, які забажають працювати в бібліотеці. Знов же й усяка книжка, котра знаходиться в бібліотеці повинна в приміщенню бібліотеки видаватися на руки кожному, хто вважає потрібним познайомитися з нею.

Нарешті, бібліотека повинна мати зручні для користування каталоги тих книжок та рукописів, що в ній містяться, тай з'організувати по змозі спільний каталог всіх головних громадських та державних бібліотек України, отак як це зроблено в Берліні для бібліотек Прусії та де яких німецьких держав.

Так одже, щоб витворити таку бібліотеку, згідно з законом, що його підписав гетьман усієї України, міністерство народньої освіти та мистецтва заклало тимчасовий комітет. Цей комітет теперечки вдається до всеї людности на Вкраїні, незалежно від національности й релігії, прохаючи допомогти йому в справі витворення цього нового орудця людської культури, і підсобити тому, щоб національна бібліотека зробилася не тільки могутнім і великим розсадником світла знаття та культури на рідній нам Україні, ба й великою інституцією всесвітньою.

Голова комітету: академик В. І. Вернадський

Члени: С. О. Єфремов, Г. П. Житецький, В. О. Кордт, Проф. А. Є. Кримський.

Секретарь комітета Е. Ю. Перфецький.

До якогось часу прохаємо направляти всі листи й книжки на адресу: Київ, Бібліотека Університету Св. Володимира", додаючи напис: „Для Національної Бібліотеки".

Лист до редакції.

В ч. 159 газети „Нова Рада" уміщена замітка „В дехтерівськім притулку". Не торкаючись змісту цієї замітки, попечительна рада благодійних установ ім Дехтярьова відповідає, що притулок, про який уміщена замітка, не належить благод. установам ім. Дехтярьова.

Голова попеч. ради А. Ковальова.

Література, наука.

„Наше Село"—вийшло ч. 15. Зміст: *Селянин*: Слова й діла.—*Йовин Антоненко*: Про хлібну монополію.—*Причена*: Робім так, як люде!—*Кривешко*: Будуйте народні дома!—*К. Українській*: Поради по споживчій кооперації.—*Ю. Грищенко*: Вірши. Література, наука. Доописи. Новини. Листування.

„Шлях". Цими днями вийде з друку ч. 6—7 журнала „Шлях" Зміст: *Микола Філянський*. Бутовий кущ. (Легенда лірична). *Христя Алчевська*. Моїм до віку щиро будь (Вірш). *Максим Рильський* Бенкет. (Драматичний малюнок). *Олекса Слісаренко*. Шовнові брови трагично зламані. (Вірш) *В. Алешко*. Міць життя. Вдихну, вдихну живої сили. (Вірш). *А. Кудрицька*. Гірський струмок (Мініятюра). *Шарль Бодлер*. Упоєння. Переклад *О. Жихаренка*. *Петро Тенянко*. Любов (вірш). Шарль ван-Лерберг. Пан. (Комедія в трьох діях, прозою писана). Переклад *М. Рильського* і *М. Мухина*, *М. Марковський*. Іван Франко. Спроба його літературної характеристики. *Сергій Шелухин*. Наша пісня (кінець). *К. Гордієвич*. І. О. Мечників (З нагоди 2 роковин смерти). *Бібліографія*—О. Білоусенко—„Перед світом: поет-демократ К. Пузина—рецензія *І. Кончица*; Іван Косинин: 1) Бібліст, 2) Влакутня Акварель; Ф. Сонгалевич: Отець Сава—рец. *Хведора Коломийченка*; Мод. Левицький: Українська граматика для самонавчання—рец. *Володимира Самійленка*. Українські часописи. Оповіщення. Від редакції.

Од контори.

На фонд одшукування помешкань для укр. держ. гімназій поступило:

Від старшин та урядовців головн. військ—ветер. Управи (через Вротновського-Сивошапку) 129 крб. — к.
„ Фінкельштейна . . . 25 „
„ Слухачів курсів по підготовці на стан учителя I і II клас. школи . . . . . 18 „ 50 к.
„ Сергія Буди . . . . 20 „
„ співробітників головного штабу . . . . 200 карб.

Повідомлення.

△ Українське товариство ветеринарних лікарів оповіщає, що в середу 11-го цього вересня, о 6-ій годині вечора відбудеться засідання т-ва в помешканні т-ва „Час" (В. Володимирська 6. 42). Президія прохає всіх членів т ваприбути на засідання.

Порядок денний:

1) Прийом нових членів.
2) Доклад шкільно-просвіт. комісії.
3) Питання про утворення термінологічної комісії та видання словника термінів. Доклад д. д. Леонтовича і Скороходько.
4) Про постачання ветеринарними інструментами та медікаментами, доклад д. Корнобая.
5) Справа з виданням „Вістника Ветеринар. Медицини" (вибори редактора та инші пит.).
6) Про страхування скотини, доклад д. Скороходько.
7) Затвердженна протоколів попередніх засідань т-ва.
8) Біжучі справи.

◁ „Дитяча Хата". Українське т-во дошкільного виховання дітей „Дитяча Хата" сповіщає, що заняття в улаштованому т-вом першому українському дитячому садочку роспочнуться 16 вересня н. ст. цього року в старому помешканню, а саме: Б. Бульвар 50. До молебня, що буде відправлено о 12-й год. дня 15 вересня, запрошуються учні садочку, їх батьки й усі бажаючі.

◁ „Луцьке земляцтво". Закладається „Луцьке земляцтво" студентів і ин. Інформують М. Васильківська ч. 29 ном. 16, з 4 до 5 г. в. Тимчас. правління.

◁ Збори „Громадської Думки". Фундатори видавничого кооператива „Громадська Думка" просять сьогодня о 8-й год. веч. прибути в пом. ред. „Нової Ради" на перші загальні збори товариства, як усіх фундаторів, так і тих, хто записався на пай.

◁ Збори редакції „Нової Ради". Сьогодня о 7-й годині в. відбудуться збори редакції „Нової Ради".

Редактор Андрій Ніковський.

Оповіщення.

Д-р. Сергій **Коломійцев** ліч. сіфіліс (606—914) 1 трішер. Гоголівська. 2а. Пр. 11—1 15—7. в. 22—0866—21

Д-р Черняк, спец. водолікарня лікд. систем. лічення всякого роду полових хвороб. Вел. Житомірська 16. 9—2 та 5—9. 12—0876—12

Продовжується прийом передплати на висилку

НОВИХ КНИЖОК

всіх видавництв по одному примірнику кожної нової книжки негайно по виході їх з друку. Книжки періодично надсилаються збірками по 25-35 карб. за збірку. Передплаточна сума за кожну збірку 15 карб. на решту накладається платіж. Можна виписувати дві і більш збірки.

Передплату треба надсилати на адресу Київ, Хрещатик 39, Центральн. Експедиції Українськ. друку. 16—0939—8

Економично-Адміністративний Інститут при Українськім Товаристві Економистів.

Нова Вища Школа в Київі.

4 Відділи: Зовнішньої політики, адміністративний, фінансовий, економичний і статистичний.

Курс навчання однорічний; початок в кінці вересня.

Приймаються слухачами особи обох полів, без обмеження віку.

Дійсними—правники і економисти з скінченною вищою освітою.

Вільними—з иншою вищою освітою, а також і середньою, але з відповідним практичним стажем.

Платня 300 карб. на рік. При прошанні 200 карб.

Прохання і справи в Концелярії Інститута—В. Васильківська № 25 п. 13, 2-й пов. од 11 до 12 г. равку і од 5 до 7 г. вечора.

До прохання додається документ про освіту. 8—0966—4

Компаньона українця—урядовця на кімнату до 1 кімнати. Адресу прохаю залишить. у пом. св. Ольшевського, Соф. Собор. 1—1096—1

В Предмостній Слобідці по Олексіївській вул. № 47 Палажка Лузаненко по смерті чоловіка прод. столяр. інструм. на три руки з станком і друге майно. 3—0989—1

Потрібна негайно одна або дві комнати для сім'ї С. В. Петлюри. Ласкаві зголошення надсилати гост. Прага для О. Петлюри. 3—0986—1

Кому дороже життя той повинен ви, бавитись від щурів, мишей-клопів, тараканів і ин. комах.

поширяючих грасуючі заразні хвороби за радикальн. способом проти цих шкодителів звертайтесь:

Костельна 10, коло Думск. площі С. Лабентович Магазин. **„Истребитель"** 1—1095—1

ВИДАВНИЧЕ Т-ВО **„ДЗВІН"**

ВИННИЧЕНКО В. повне зібрання творів в 15-ти томах вже друкується.

Перші томи вийдуть незабаром в такім порядку:

Том I. Краса і сила та инші оповідання.
„ II. Голота і инші оповідання.
„ III. Боротьба і инші оповідання.
„ IV. Моє останнє слово і инші оповідання.
Том V. Історія Якимового будинку і инші оповід.
Том VI. Рівновага.
„ VII. і VIII „По-свій" і Божки.
„ IX. Босяк і инші оповідання.
„ X. Хочу і инші оповідання.
„ XI. Записки кирпатого Мефистофеля.
„ XII. Оповідання останніх років.
„ XIII—XV. Пісні.

Хто хоче мати повне зібрання означених творів, повинен про це заздалегідь повідомити виключно видавниче Т-во „ДЗВІН" (Бесарабська пл., ч. 2), надіславши задатку не менш 10 карб. на комплект. 2—1099—1

Видавниче товариство „КРИНИЦЯ"

(Київ, Нестерівська № 27)

НА УВАГУ

шкільним отділам губерніяльних, повітових і міських управ.

На складі Т-во має такі шкільні книжки:

Грінченко. „Рідне слово". Читанка. ціна 3 карб. 25 коп.
Титаренко. Сонечко. Граматка до науки читання і писання 1 карб. 50 коп.
Курило. Граматка частина 1-а 1 карб. 70 коп.
„ „ частини II 1 карб. 30 коп.
Білоусенко. „Баю-баю". Читанка. 2 карб. 50 коп.
„ „Весна" 1 „ — „
Чепіга. Задачник. рік II-й. — „ 80 „
Дорошкевич і Білецький. Хрестоматія по історії укр. літер. 1 карб.
Дорошкевич. Початкова химія 1 карб. 50 коп.

ДРУКУЮТЬСЯ і НЕЗАБАРОМ ВИЙДУТЬ:

Грігорьев. Українська історія в народній поезії.
Білоусенко. „Вінок". Читанка. ч. III.
„ „З поля історії" в двух частинах.
Проф. Тимченко. Граматика для середніх шкіл.
Чечель. Тригонометрія.

Інституції, котрі бажають забезпечить себе певним числом читанкою „Білоусенко" „Вінок" ч. III, повинні тепер-же замовить і прислать завдтток 5 карб. на кожну книжку.

Книжки друкуються в обмеженому числі.

Вийде в половині жовтня біжучого року. 2—1092—1

„Бурімська" Українська Земська мішана повно-правна гімназія запрохує двох осіб з вищою освітою на вчительські посади—математика-чку і філолога-чку; платня до 4000 карб. за 20 лекцій з класовим наставництвом.—Прохання на ім'я Ради Опікунів гімназії В. Бурімка, Золотоношського п. на Полтавщині". 2—1081—2

КУРСИ

НАВЧАННЯ НА ПИШУЧИХ МАШИНАХ

КУРСИ В першокласній школі, учать писати на маш. ріжн. сист. Навчання та перепис. ведеться також і на УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ. Зголошуватись можна щоденно окрім неділь від 9 до 8 год.

Ф. ФЛЕЙШМАН і А. КИРЖНЕР

В. Володимирськ 41 магаз. „Вядро" 8—1063—5

Запрошуються всі українські

видавництва та ц.п. **видавці**

надсилати для зразку по одному примірнику кожної нової книжки їх видання, негайно по виходу їх з друку, накладною платою на адресу Київ, Хрещатик 39. Центральна Експедиція Українського Друку. Необхідні рівночасно відомости про умови гуртової виписки. Періодичні видання тимчасово не потрібуються. 16—1940—8

Курси рахівництва 1-го Т-ва Навчителів

комерц. шкіх, навчання вечером, по групам, протяг. 3 місяц. Платня 200 карб. за курс. Прохання прийм. в канцеляр. комерц. школ. Володимирська № 5 від. 10—1 год. дн. і від 5—7 веч. щоденно. 10—0959—1

Переписки шукає студ. укр. унів., має власну машину Фундуклеївська 26, п. 11. Еліану від 10—2 г. і 3—4 г. 4—0967—4

Всеукраїнський Кооператив. Видавничий Союз

5 вересня 1918 року відкрив власний книжний готовий склад.

(Мар.-Благовіщенська вул. № 102).

Замовлення приймаються на всі книжки, які маються на книжковому ринкові. Кооперативним Товариствам і Союзам, а також Просвітам, Земствам і книгарням робиться звичайна книгарська знижка.

Замовлення виконуються негайно, по черзі їх поступлення.

Разом з замовленням необхідно надсилати гроші, приблизну вартість замовлення, а в крайньому разі не меньше половини вартости замовлення. На решту робиться накладна плата.

Замовлення і гроші прохаємо надсилати на адресу: Київ, Хрещатик № 41, пом. № 57. Всеукраїнському Кооперативному Видавничому Союзові. Для розрахунків і переводів грошей можна також користуватися Українбанком (Хрещатик № 27, біжучий рахунок Союза № 632) і Союзбанком (Інститутська № 3, біжучий рахунок Союза № 1831). 30—1075—2

Всеукраїнський Кооперативний Видавничий союз

скликає на 29-те вересня нов, ст. (29-IX) загалні збори уповноважених членів союза:

Збори відбудуться в помешкані Українського Клуба (Пушкінська ч. 1). Початок в 12 год. ранку.

Членами союза можуть бути тільки кооперативні товариства (споживчі, кредітові, ощадно-позичкові, сільско-господарові, молочарскі, трудові, будівельні) та кооперативні союзи.

Пай коштує 100 карбованців, вступна плата 10 карбованців. Для союзів встановлено необовязковий прінціп, по котрому союзи кредітові мають набувати по одному пайові на кожне, обєднане в союз товариство, а союзи споживчі по одному пайові на кожних чотире товариства.

Гроші можна надсилати до Українського Народнього Кооперативного Банка на наш біжучий рахунок ч. 622, Київського Союзбанку ч. 1831 або на адресу Всеукраїнського Кооперативного Видавничого Союза (Київ. Хрещатик 41-57).

Кооперативні товариства і союзи, котрі ще не вступили в члени нашого союза, просимо поспішити з надсилкою паів і вступної плати і присилати своїх предствників на загальні збори 29-го вересня. 3—1069—3

Видавнича Спілка „КНИГОЗБІРНЯ" у Київі

До відома губерніяльних, повітових народніх управ, управ, учительських спілок „Просвіт, кооперативних установ, видавничих т-в, Шкільних Педагогичних Рад й всього свідомого українського громадянства.

Зважаючи на скрутний стан папірового ринку й великі клопоти, яких приходиться зазнавати кожному, набуваючи тих, чи инших книжок чи підручників, видавнича Спілка „КНИГОЗБІРНЯ", переслідуючи одну тільки культурно-просвітню мету, пішла на зустріч всім одкривши запис її абонентів.

Абонент Спілки не тільки увільняється від ріжних турбот і клопотів по закупленню потрібних йому книжок, а ще й має такі права і привилеї".

1) Замовлення його виконуються по-за чергою і без задатків, при чому йому, яко абонентові, дається що найвища знижка,

2) Замовляючи книжки власного видання Спілки, абонент, одержуючи книжки, за пересилку їх не платить, позаяк пересилку книжок власного видання своїм абонентам Спілка приймає на свій кошт.

3) Замовляючи книжки чужого видання, тоб-то якіб не було книжки і надсилаючи при замовленню всі гроші, по вартості їх, наперед, абонент, одержуючи книжки, за пересилку їх не платить, позаяк в таких випадках своїм абонентам Спілка пересилає книжки за свій кошт.

4) Купуючи книжки, в коморах і книгарнях Спілки, абонент користується знижкою не менш як 10% на книжках чужого видання і не менш як 30% на книжках власного видання, навіть тоді, коли набуває одну книжку вартістю менш 1 карб.

5) Набуває виключе право на книжки, які маються в продажу в обмеженій кількости, позаяк такі книжки будуть продаватися і висилатися тільки абонентам.

6) Замовляючи або купуючи улаштовані Спілкою книгозбірні, абонентові крім звичайної для нього знижки, надається право виплачувати гроші на протязі цілого року, при чому при замовленню, чи купівлі книгозбірні вноситься тільки половина вартости її, а решта виплачується в призначені строки.

7) Одержувати книжки до читання з книгозбірень Спілки за половину плати, яка встановлена для сторонніх.

8) Без жадної доплати до передплатної ціни передплачувати через посередництво Спілки всі українські часописі, які виходять на Україні і по-за її межами, про чому Спілка гарантує справну висилку їх.

9) Дурно одержувати від Спілки повідомлення, про всі нові книжки, які виходять в світ.

10) Дурно одержувати відповіді на всі запитання, що до книгарського діла.

Абонентом Спілки може бути кожна особа чи інституція. Ціна абонемента 100 карбованців, які вносяться на один з біжучих рахунків Спілки, або надсилаються до контори Спілки. Негайно по одержанню грошей, контора Спілки висилає абонементові квитка, на якому зазначені всі зобов'язання Спілки перед абонентом.

Абонент Спілки нічим не почуває себе зв'язаним і в любий час може одмовитись од послуг Спілки, при чому гроші (100 карб.) йому повертаються.

Записуючись в число абонентів, абонент повинен надіслати до контори Спілки такі відомости: а) імя, по батькові й призвище (чи назву інституції), б) своє службове чи соціяльне становище, в) точну свою адресу почтову, г) адресу телеграфну і найблизчу станцію залізниці.

Замовлюючи книжки, абонент повинен посилатися на № абонементного квитка, а замовляючи книгозбірні, крім того ще й зазначити, протягом скількох місяців він хоче виплачувати вартість її, а купуючи книжки в коморах і книгарнях, чи одержуючи їх до читання з книгозбірень Спілки пред'являти його.

З пошаною

по уповноваженню Видавничої Спілки „КНИГОЗБІРНЯ":

Директор-розпорядник Я. САМОНЕНКО.

Секретарь Н. БАГАТІВНА.

Відділ по паливу

ДОМОВИХ КОМІТЕТІВ 1-го Старокиївського району при Центральнім Лісовім Бюро приймає запис на дрова для домових комітетів та мешканців Старокиївського району, з 10 години ранку до 1-й години дня, для домових комітетів і мешканців других районів з 1-й до 3-й години дня.

Бесарабка 2 (площа Богдана Хмельницького. —1071—3

Українські грамофонні пластинки.

Записи „Т-ва Грамофон" співів українського хору та оркестра „Музичного Товариства ім. Лисенка

В ТАБОРІ ПОЛОНЕНИХ у ВЕЦЛЯРІ. в НІМЕЧЧИНІ, ХОР з ОРКЕСТРОМ:

1. Ще не вмерла Україна. / Марш укр. січових стрільців.
2. Слава нашим козаченькам. / Туман хвилями лягає.
3. Ой з-за гори, гори... / Ой летіла горлиця. / Ой у полі три криниченьки. / Ой любив та кохав.
4. Сидить дід на печі. / По той бік гора. / Ой що-ж то за шум учинився. / Закувала та сива зозуля.
5. ТРІО: Ой пущу я коня на воду. / Українська серенада.
6. СОЛО: Минули літа молодії, вик. тен. Волик.
7. Гетьмани, гетьмани, вик. барит. Шебалін.
8. СКРИПКА: Каватина Раффа / Україн. фантазія. | вик. Маслов.

Представники кооперативних, просвітних, театральних та хорових українських інституцій можуть добути подробиці гуртових замовлень та купувати пробні пластинки на Інститутській 22, помешкання контори „Нової Ради" від 5-ої до 7-ої год. веч. Демонстрація безплатно. 0—1088—3

Друк. акц. т-ва „Петро Барський у Київі", Хрещатик